

POR UN DESARROLLO
RURAL INTEGRAL

EUSKADIko LANDA GARAPENeko PROGRAMA
2015-2020

2018 urteko exekuzio-txostenaren laburpena
(2019.06.28)

@osoa_euskadi

www.euskadi.eus/osoa

Sarrera

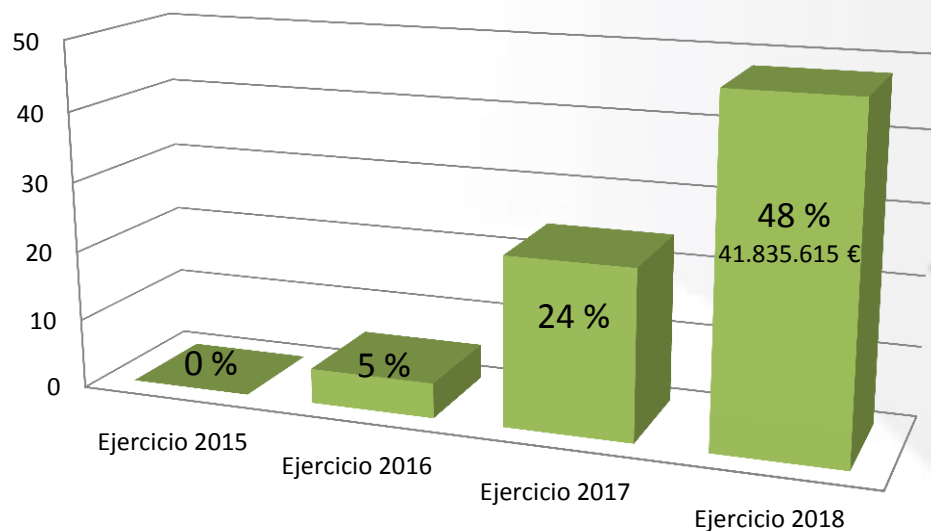
Landa Garapenerako Programei (LGP) aplikatzen zaien europar araudia jarraituz, 2019ko ekainaren 28an Europako Batzordeari aurkeztu zaio Euskadiko LGPren Urteko Exekuzio-Txostena, 2018 ekitaldiari dagokiona. Aurretik, urteko txosten hau Euskadiko LGPren Jarraipen Batzordeak (Euskadiko erakunde, lurralde eta sektoreko ordezkariez osatua dagoen organoa) ontzat eman zuen.

Urteko exekuzio-txostenak europar araudiak ezarritako egitura eta formatuaren arabera egiten dira eta Europako Batzordeak diseinatutako aplikazio informatiko batean (SFC2014) kargatzen dira.

Hala ere, urteko txosten hauek publiko orokorrari modu ulerkor batean helarazteko eta OSOA programaren baitan gauzatzen diren ekintzen gainean gardentasuna bermatzeko, komenigarritzat jotzen da urteko-txostenaren elementu nagusiak jasotzen dituen laburpen bat ere prestatzea eta [OSOA programaren webgunean](#) eskuragarri jartzea.

Hortaz, LGPari ahalik eta oihartzun handiena emateko helburu hori lortzeko, 2018ko urteko exekuzio-txostenaren laburpen hau prestatu da.

Euskadiko LGPren exekuzioa – urteen arabera bilakaera

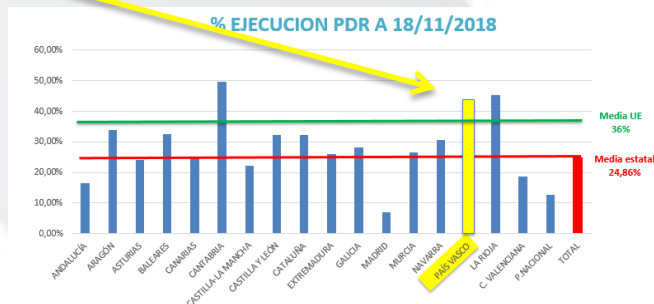

Euskadiko LGPren aurrekontua

FEADER (64%) 87.100.000 €

Euskadi (36%) 49.418.610 €

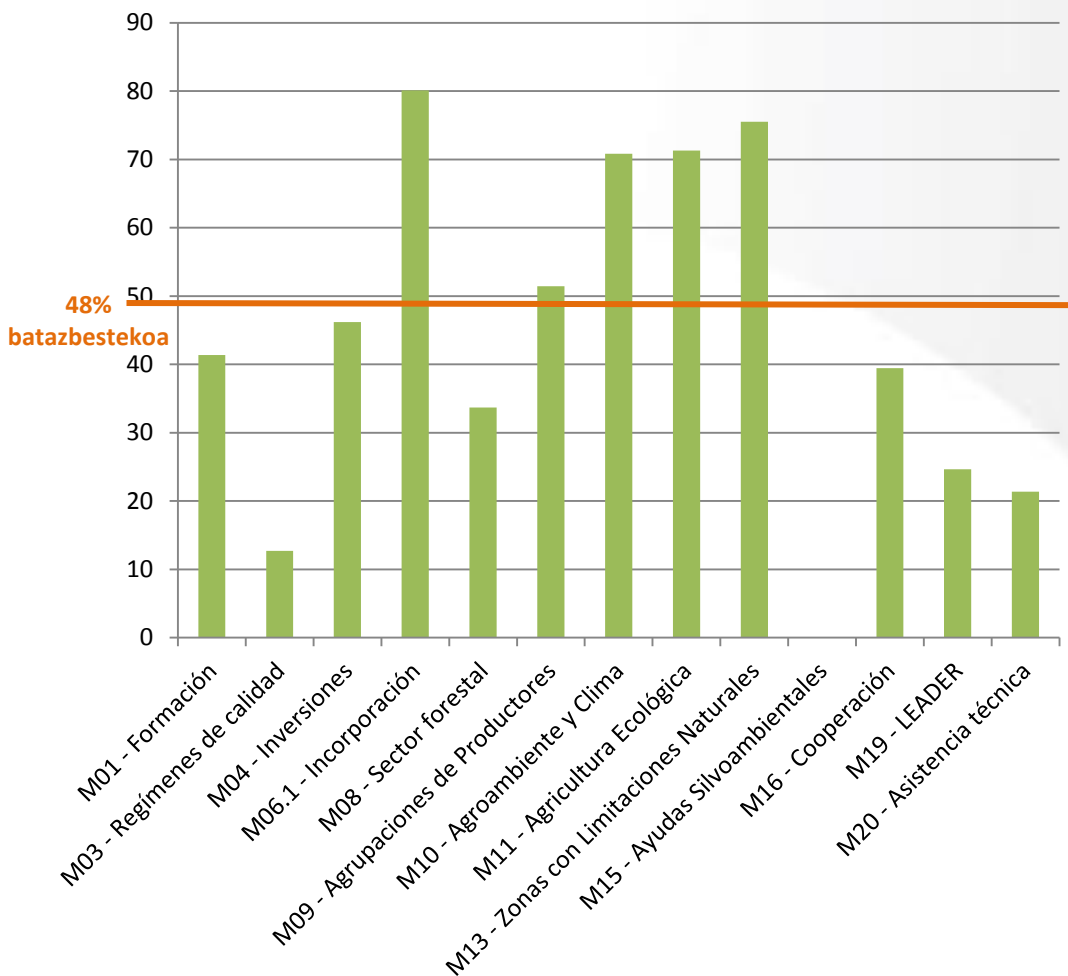
GUZTIRA (100%) 136.518.610 €

2017 urtea oso garrantzitsua izan zen programaren exekuzioari dagokionez (% 24,1eko exekuzio metatua lortu zen, FEADER funtseko 20,9 milioi euroko gastuarekin). 2018 urtean exekuzio erritmo horri eutsi zaio, FEADER funtsetik 20,7 milioi euroko gastua gauzatu delarik.

Zifra horrek guztira 41,8 milioi euroko FEADER gastua ematen digu, LGP abian jarri zenetik 2018 urteko bukaera bitartean. Horrek, aldi berean, Euskadiko LGPren FEADER aurrekontuaren % 48ko exekuzioa adierazten du. Gauzatze maila hau Espainiako batez bestekoa baino askoz ere handiagoa da (% 29,2), eta baita ere Europako batz bestekoa baino altuagoa (% 39).

Euskadiko LGPren exekuzioa – neurriz-neurri

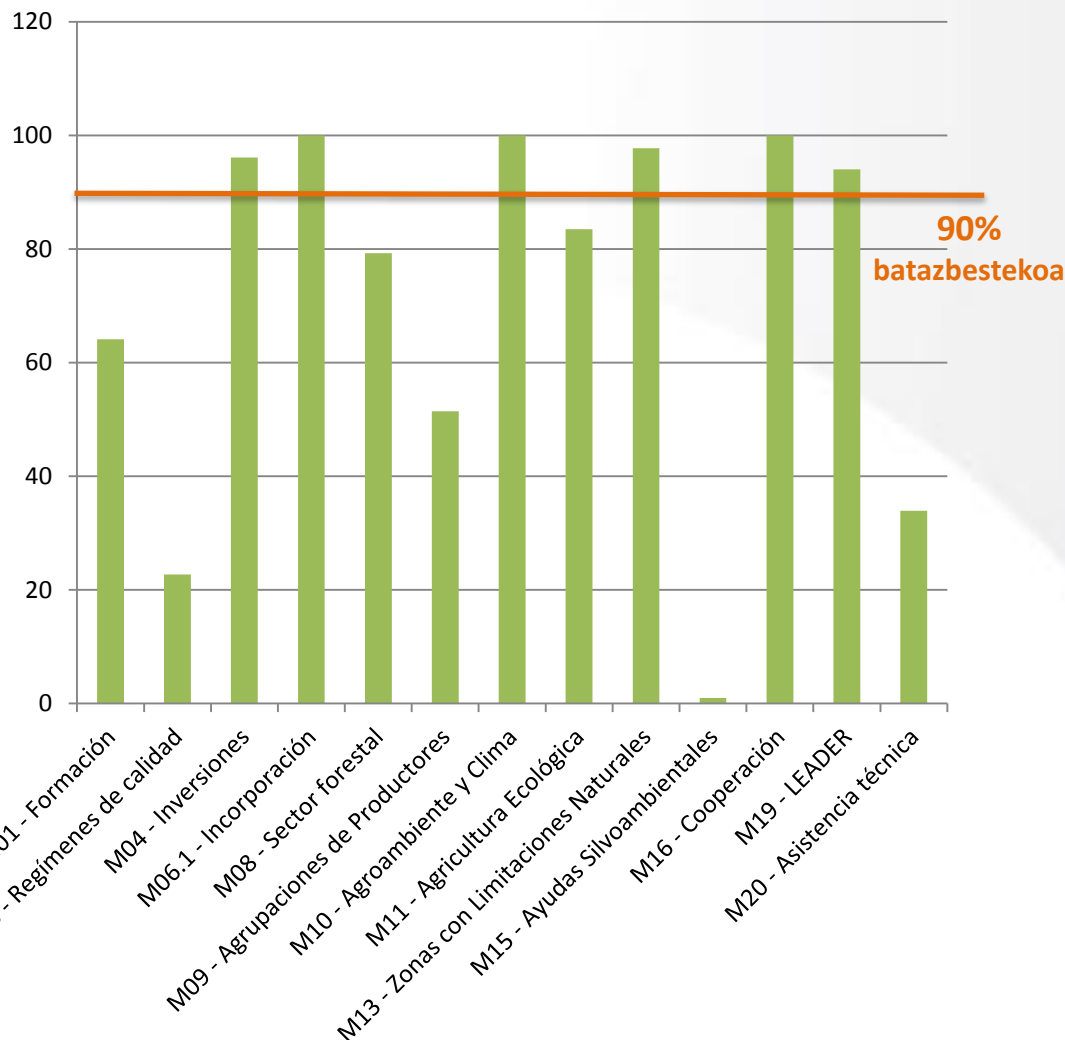

Programa gauzatzea neurriz neurri aztertzen bada, argi dago exekuzioari dagokionez zeintzuk diren neurri arrakastatsuenak: alde batetik nekazari gazteen inkorporazioa nekazal sektorean (6.1. neurria), eta bestetik nekazaritza ingurumenari eta nekazaritza ekologikoari buruzko neurriak (10 eta 11 neurriak) eta mendiko nekazaritzari buruzko neurria (13 neurria).

Neurri horiek guztiek aurrekontu garrantzitsuak dituzte LGPren esparruan eta 2018ko ekitaldiaren amaieran %70tik gorako exekuzioa lortu dute. Beraz, programaren garapenean eragin handia dute.

Hauen atzetik, baina baita ere exekuzio maila onarekin (%40 eta %50 artean), badira aurrekontua haundiko beste neurri batzuk, hala nola inbertsioei dagokiona (4. neurria) edo lankidetzari dagokiona (16 neurria); baita ere aipatzekoa prestakuntzari dagokion neurria (1. neurria) edo nekazari-elkarteei dagokiona (9. neurria).

Euskadiko LGPren exekuzioa – Onartutako gastua

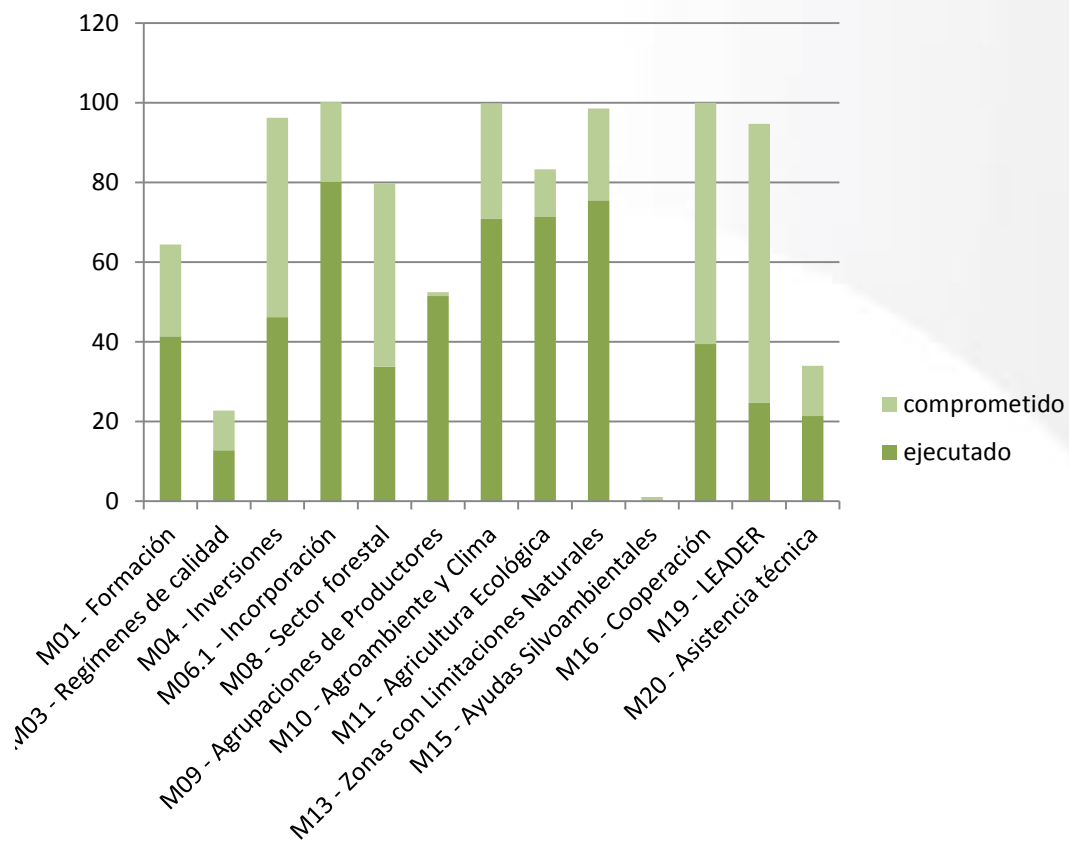

Exekuzio-erritmo on horretaz haratago, 2018 urtean gastu berria onartzen jarraitu da (konpromisoak), LGPren baitan atera diren laguntza-deialdi berrieekin. Hain zuzen ere, 2018 urtean 42,2 milioi euroko gastu publikoa onartu da. Kopuru hau aurretik onartuta zeuden 106,5 milioiei batzen bazaie, orotara 148,6 milioi euroko gastu publiko onartura iristen gara, horietatik 78,4 milioi FEADER funtsari dagozkiolarik.

Horrela, esan daiteke lau urtetan Euskadiri legealdi osorako dagozkion FEADER funtsen %90 agortu direla. Datu honek programaren %100eko exekuzioa bermatzen du, kontutan izanda FEADER funtsak 2023 urtera bitartean exekutatu daitezkeela.

Baina, are gehiago, onartutako gastua neurriz-neurri eta azpineurritz-azpineurri aztertzen bada, ikusi daiteke nola neurri eta azpineurri jakin batzuek dagoeneko bere FEADER aurrekontu guztia konprometitu duten (4.1, 4.2, 6.1, 8.6, 10, 11, 13, 16 eta 19,2 neurriak). Beraz, aipaturiko neurri horiei dagokionez, dagoeneko 2018 urtean finantzaketa gehigarria (top-up delakoa) erabili behar izan da edo bestela 2019tik aurrera erabili beharko da, proiektu berriak bertako funtsekin bakarrik finantzatzeko direlarik.

Euskadiko LGPren exekuzioa – onartutako gastua eta exekutatu den gastua

Neurri batzuek exekuzio eta onartutako gastu maila eskasa dute, hala nola 3 eta 15 neurriak.

3 neurriaren kasuan (*Kalitatezko erregimenetan parte hartzea*), neurri honen garapena aurreikusi gabeko egoera batek baldintzatu du: 2017an, Europako Batzoreak prozedura bat abiarazi zuen kalitatezko zigilu, berme-marka eta bestelakoan gaineko arau teknikoek buruz, eta zentzu horretan ohartarazi zuen marka nazional horiek derrigorrez jakinarazi egin behar zirela 2015/1535 (EB) Zuzentarauan ezarritako prozeduraren arabera. Egoera honek bertako zenbait zigiluren (Eusko Label, Euskal Baserri) hautagarritasunean eragin du eta ondorioz 3 neurriaren exekuzioan eragin zuzena izan du. Egoera horren aurrean, 3 neurriko FEADER funtsak eskari-maila handiagoa duten beste neurri batzuetara eramateko aukera aztertuko da.

15 neurriaren kasuan (*Basoko ingurumenari loturiko ekintzak*), lehen urteetan neurri hau eskaera bakarraren prozeduran integratzeko arazoak egon dira eta orain arte ez da gasturik gauzatu, nahiz eta 2018 kanpainan gastu konpromisoa egon den. Nolanahi ere, neurri honen aurrekontua oso txikia da gainerako neurriekin alderatuta (193.000 euro FEADER, programaren aurrekontu osoaren % 0,25 inguru), beraz bere eragina oso marjinala da LGPren emaitza orokorrean.

Euskadiko LGPren exekuzioa – n+3 araua

Europar araudiak ezarritako "**n + 3**" **delako arauari** aipamena egitea komeni da. Arau honen arabera, urte jakin bati esleitutako aurrekontua (n) hurrengo hiru urteetan exekutatu beharra dago.

Arau hau aplikatuz, 2018ko bukaeran derrigorrezkoa zen 2015 ekitaldiari esleitutako aurrekontua gauzatzea, hau da, 18,7 milioi euro. Bada, 2018 urtea amaitu baino lehen exekutatu diren FEADER funtseko 48,7 milioi euroak kontutan hartuta, baieztatu daiteke "n+3" araua gainditu dela 2018an eta baita 2019an ere.

Hay que ejecutar el presupuesto de cada anualidad en los tres ejercicios siguientes

PDR PAÍS VASCO	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Total
FEADER anualidades	0	18.701.725,00	18.690.364,00	12.441.175,00	12.429.290,00	12.419.046,00	12.418.400,00	87.100.000,00

- N+3 2015 (cierre 2018): 18.701.725 € ✓
- N+3 2016 (cierre 2019): 37.392.089 € ✓

Ejecución a 31.12.2018:
41.754.043 €

Euskadiko LGPren eragina – Orain arteko emaitzak

- ❖ **156 nekazari gazteen inkorporazioa** bultzatzen ari da (%34 emakumezkoak), gehienak barazki sektorean eta behi eta esne-ardi sektoreetan.

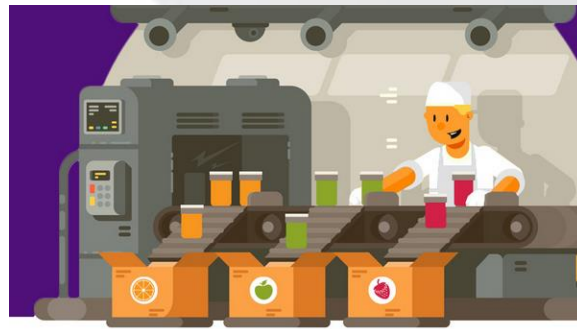
- ❖ 2018 bitartean **287 formakuntzazko ekintza** gauzatu dira (6.227 ikasleekin) eta **23 hartuemaneko ekintza** (25% emakumezkoak).

- ❖ **739 inbertsio finantzatzen ari da nekazal eta abere ustiategietan** (22% emakumezkoak).

- ❖ **297 inbertsio finantzatzen ari da nekazal-elikagaien industrian.**

Euskadiko LGPren eragina – Orain arteko emaitzak

- ❖ **32 Ekintza-Talde jarri dira martxan** eta 37 lankidetza—proiektu 16 neurriaren baitan (Lankidetza)

- ❖ **Landa garapenerako 382 proiektu finantzatzen ari da LEADER programaren baitan, zeinetatik:**

- 54 enpresa-ekintzailetzako proiektu
- 102 inbertsio-proiektu enpresatan
- 174 proiektu publiko

- ❖ **944 nekazaritzako ingurumen-kontratu sinatu dira** nekazariekin ingurumenaren eta klimaren aldeko ekintzak gauzatu ditzaten, 25.845 hektareako azalera hartzen dutelarik (Euskadiko nekazal azalera erabilgarriaren %13,5). Konpromiso gehienak nekazaritza integratuari eta mendiko larreen kudeaketari buruzkoak dira.

Errendimendu esparrua – 2018ko mugarriak

MARCO DE RENDIMIENTO - PDR EUSKADI 2015-2020 - Hitos 2018

Prioridad	Indicador	Meta 2023	% de cumplimiento fijado para 2018	Hito 2018	Situación a 31.12.2018	% sobre Meta 2023	% sobre Hito 2018 (*)
P2: Mejorar la viabilidad de las explotaciones y la competitividad de todos los tipos de agricultura en todas las regiones y promover las tecnologías agrícolas innovadoras y la gestión sostenible de los bosques	Número de explotaciones agrícolas con ayuda del PDR para inversiones en reestructuración o modernización (ámbito de interés 2A) + explotaciones con planes/inversiones de desarrollo empresarial financiados por el PDR para jóvenes agricultores (ámbito de interés 2B)	2.007,00	30%	602	859	43%	143%
	Gasto público total P2 (en EUR)	38.725.485,00	39%	15.102.938,88	14.122.186	36%	94%
P3: Promover la organización de la cadena alimentaria, incluidos la transformación y la comercialización de productos agrícolas, el bienestar de los animales y la gestión de riesgos en la agricultura	Gasto público total P3 (en EUR)	27.629.198,00	35%	9.670.219,10	15.896.309	58%	164%
	Número de explotaciones agrícolas subvencionadas por participar en regímenes de calidad, mercados locales y circuitos de distribución cortos, y agrupaciones de productores (ámbito de interés 3A)	521,00	48%	250	308	59%	123%
P4: Restablecer, conservar y mejorar los ecosistemas relacionados con la agricultura y la silvicultura	Gasto público total P4 (en EUR)	36.244.732,00	52%	18.847.260,58	23.346.178,51	64%	124%
	Tierra agrícola sujeta a contratos de gestión que contribuyen a la biodiversidad (ha) (ámbito de interés 4A) + mejora de la gestión del agua (ha) (ámbito de interés 4B) + mejora de la gestión del suelo y prevención de su erosión (ha) (ámbito de interés 4C)	18.234,00	50%	9.117,00	12.304,22	67%	135%
P5: Promover la eficiencia de los recursos y apoyar la transición a una economía baja en carbono y resistente al cambio climático en los sectores agrícola, alimentario y silvícola	Gasto público total P5 (en EUR)	16.896.716,00	50%	8.448.357,89	7.048.336,11	42%	83%
	Tierra agrícola y forestal objeto de gestión para fomentar la captura o conservación de carbono (ha) (ámbito de interés 5E) + tierra agrícola objeto de contratos de gestión destinados a reducir las emisiones de GEI y/o de amoníaco (ha) (ámbito de interés 5D) + tierra de regadío que pasa a un sistema de riego más eficiente (ha) (ámbito de interés 5A)	229,00	55%	125,75	1.081,78	472%	860%
	Número de operaciones de inversión en ahorro y eficiencia energéticas (ámbito de interés 5B) + en producción de energías renovables (ámbito de interés 5C)	74	40%	30	70	95%	233%
P6: Promover la inclusión social, la reducción de la pobreza y el desarrollo económico en las zonas rurales	Gasto público total P6 (en EUR)	16.342.236,00	24%	3.922.376,64	3.774.833	23%	96%
	Población objeto de GAL (ámbito de interés 6B)	93.346,00	70%	65.342,20	93.346,00	100%	143%

LGPak batez ere 2017 eta 2018 urteetan izan duen exekuzio maila gorenari esker, Lehtasun bakoitzean ezarritako mugarriak gaintitu ahal izan dira 2018 amaierarako.

Mugarri bat betetzen den ala ez zehazteko, Europako Batzordeak 215/2014 Erregelamenduko 6. artikuluan emandako argibideak hartu behar dira kontuan: lehtasun baten mugarriak eta helburuak lortuzat emango dira baldin eta Errendimendu-esparruko adierazleak 2018rako aurreikusitako balioaren %85era iristen badira edo 2023rako aurreikusitako balioaren %85era iristen badira gutxienez. Salbuespenez, errendimendu esparruak hiru adierazle edo gehiago dituenean Lehtasun jakin batentzako, mugarriak gaintitutzat emango dira baldin eta bi adierazleak aurreikusitako balioaren %85a pasatzen badute eta hirugarrenak %75a pasatzen badu. izan daiteke.

Gogoeta hauek aintzat hartuta, P2, P5 eta P6 Lehtasunei dagokionez, gastu publikoarekin lotutako adierazleen kasuan 2018rako mugarriak gaintitu direla ondorioztatu daiteke, nahiz eta mugarrien %100era ez iritsi.

Ebaluaketa

LGPren ebaluaketa egiteko ardura Euskal Herriko Unibertsitateak (EHU/UPV) dauka, 2016 urtean gauzatu zen hitzarmenaren arabera.

LGPren hasierarekin batera Ebaluaketa-Plan bat prestatu zen, ebaluaketaren esparruan egikaritu beharreko ekintzak aurreikusten dituen. Ebaluaketa-Plan honek, ex-post ebaluaketaz gain, bi mugarri ezartzen ditu: 2017 eta 2019 urteetan aurkeztu beharreko ebaluaketa-txostenak, urte horietako exekuzio-txostenei atxikitzeko.

Txosten hauek, Europar Batzordeak ezarritako metodologia jarraituz, aurretik erabakitako ebaluaketa-galdera batzuei erantzuteko balio behar dute. Erantzunak batez ere zenbakietan oinarritzen dira (adierazleak), baina datu kualitatiboarekin ere osagarriak dira (elkarrizketak, etab.). Edonola ere, galdera hauen erantzunek LGPak lurraldean daukan eragina neurtzeko eta ebaluatzeko balio behar dute.

Hortaz, aurtengo exekuzio-txostenari ebaluaketari buruzko informazio zabala gehitu zaio, eta bertan galdera guztien erantzunak jaso dira. Oraingo laburpen honetan ebaluaketa-taldeak atera dituen ondorioetako batzuk nabarmenduko dira.

Ebaluaketa

Nekazal eta basoko sektorearen profesionalizazioari dagokionez, formakuntzaren esparruan parte hartu duten pertosnen profila aztetu da, adinaren eta sexuaren arabera.

Horrela, partehartzaileen %75,6 gizonezkoak izan dira, eta %24,4 emakumezkoak. Proportzio berdintsua ikusten da Euskadiko baserrien titulartasunari begiratzen bazaio. 6. Lehentasunarekin (*Gizarteratzea, pobrezia murrizketa eta landa-guneen garapen ekonomikoa sustatzea*) zerikusia daukaten ikastaroetan oreka handiagoa somatzen da emakumezko eta gizonezkoen artean, eta batez ere ekintzailetzari buruzko ikastaroetan.

Adinari dagokionez, datuek Euskadiko nekazal sektorearen zahartzea erakusten dute, eta baita ere landa-gune batzuen. Hau da, 41 urtetik behera dituzten nekazal-jabeen kopurua murrizta da, eta formakuntza jaso duten nekazal-jabeen adinean ere hala ikusten da: solik %37a zen 41 urtetik beherakoa. Dena den, emakumezkoen kasuan %44,5ekoa zen adin honetako portzentaia.

Cuadro 10. Distribución (%) según sexo y edad de los participantes Medida 1.1

Hombres	75,6	Mujeres	24,4
Hombres Menores 41 años	37	Mujeres menores 41 años	44,5
Hombres entre 41- 55 años	35,5	Mujeres entre 41- 55 años	41,1
Hombres mayores 55 años	27,5	Mujeres mayores 55 años	14,4
Total edad hombres	100	Total edad mujeres	100

Ebaluaketa

2015-2018 bitartean **1.012 ustiategi lagundu dira**, eta honek Euskadiko ustiategi guztien %6,5 suposatzen du (guztira 15.564 ustiategi daude Euskadin). Datu honekin erabat gainditzen da Errendimendu Esparruan 2018rako ezarritako mugarria.

Ustiategien titulartasunari dagokionez, %51 gizonezkoak dira, %14 emakumezkoak eta gainontzeko %35 elkarteak. Bestalde, %29,5 40 urtetik beherako jabeak dira (%81 gizonezkoak eta %9 emakumezkoak).

Nekazari gazteen inkorporazioari dagokionez, 2015-2018 bitartean instalatu diren gazteak Euskadiko ustiategien %1 suposatzen dute. Datu honek ez du bermatzen Euskadiko nekazal-jardueraren etorkizuna, batez ere eskualde jakin batzuetan. Esanguratsua da inkorporazio berri hauen %62 5 hektarea azpiko ustiategiak direla. Datu honek lotura zuzena dauka instalazio berriek aukeratu duten jarduerarekin: %31 barazkigintzara bideratu dira, izan ere.

Adinari erreparatuz, lehen aldiz sektorera etorri direnen %93,3 40 urtetik beherakoak dira (%32 emakumezkoak). Eta sexuari dagokionez, %64 gizonezkoak dira, %32,5 emakumezkoak eta gainontzekoak mota ezberdinetako elkarteak.

Ebaluaketa

Landa guneetako garapenari dagokionean, LEADER metodoaren bitartez (19 neurria) 384 proiektu jarri dira martxan, eta horietatik 107 proiektuk dagoeneko LGPren finantzaketa jaso dute. Aipatzekoa da proiektu guzti hauek 122 udalerrietan zehar gauzatuko direla; hortaz, kontutan izanda LEADER neurria 6. Lehentasunarekin lotuta dagoela (*Gizarteratzea, pobreziaren murrizketa eta landa-guneen garapen ekonomikoa sustatzea*), neurri honen ekarpena oso garrantzitsua da.

Orian artean finantzatu diren 107 proiektuen artean ekintzailetzako proiektuak daude, eta baita ere klima aldaketari aurre egiteko ekintzak, eta guztira 3.235.914,13 euroko gastu publikoa eta 61 lanpostuen sorkuntza suposatu dute.

LGPren Kalitatea eta eraginkortasuna hobetzeko ekintzak

LGPren Kudeaketa Agintaritza programaren koordinazioaz eta aplikazioaz arduratzen da, eta 2018 urtean egindako eginkizunen artean LGPren **3. modifikazioaren tramitazioa** nabarmendu daiteke.

Modifikazio-proposamena 2018 urtean landu zen eta guztira 40 aldaketa biltzen zituen, horietatik 30 LGPren hainbat neurrien kudeaketari buruzkoak zirelarik (betekizunak, onartze-irizpideak, onuradun, hautatze-irizpideak, laguntza-zenbatekoak, etab.), eta gainontzeko 10 neurri bati baino gehiagori eragiten zietenak (adierazleak, finantzaketa, baldintza orokorrak, kontrolak, etab.).

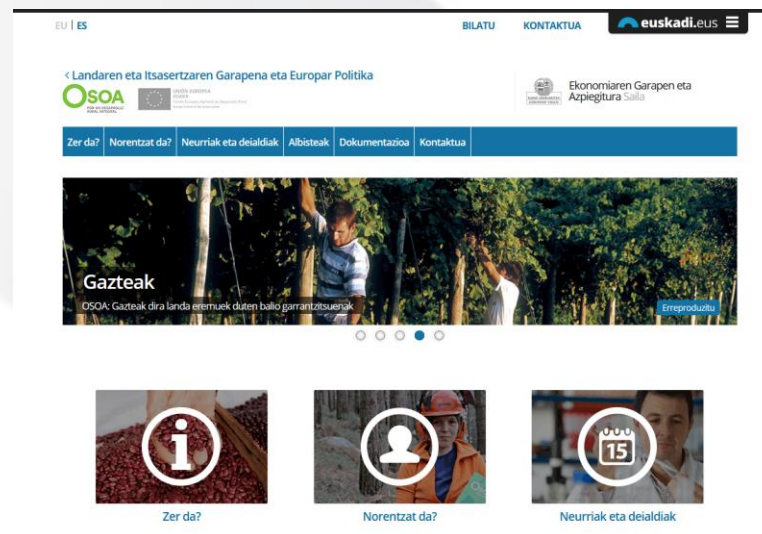
Aldaketa esanguratsuena hainbat neurriren artean proposatzen zen FEADER funtsen transferentzia zen. Guztira 4,4 milioiko transferentzia gauzatzen zen, eta horietatik 2,4 milioi 13 neurrira bideratzen ziren (*Nekazaritza mendiko guneetan*) eta beste 1.916 neurrira (*Lankidetza*), bi neurri hauetan dagoen eskari handiari aurre egiteko asmoz.

Bestelako aldaketak aipagarriak: “*Euskal Sagardoa*” produktuaren subentzionagarritasuna barneratzea 3 neurrian (*Kalitatezko erregimenak*), edota nekazaritza ingurumeneko laguntzetan “*mahasti zaharren*” laguntza moldatzea sakabanatutako olibondoak ere barneratzeko, aintzat hartuta hauen balio paisajistikoa.

3. modifikazioko proposamen hau 2018ko abuztuan izan zen onartua Europar Batzordearen aldetik (programaren 4.2 bertsioa), LGPren Jarraipen Batzordearen oniritzia jaso eta gero.

LGPri publizitatea emateko ekintzak

Euskadiko LGPren komunikazio-estrategiaren ekintza nagusietako bat, logo baten sorkuntzaz gain (**OSOA: por un desarrollo rural integral**), [weborri baten diseinua](#) izan da:

Webgune hau 2016 urtean jarri zen martxan, eta 2017 eta 2018 urteetan hainbat eduki jaso dira bertan, beti ere programari buruzko informazioa garrantzitsuena eta eguneratua eskaintzeko helburuarekin: laguntza-deialdiei buruzko oharra, exekuzio-txostenen laburpenak, jarraipen batzordeari buruzko berriak, dokumentuak, etab. Gainera, neurri guztietan urtero ateratzen diren deialdiak biltzen dituen taula bat ere barneratzen da.

Webguneak 5.000 bisita baino gehiago jaso ditu martxan jarri zenetik.

LGPri publizitatea emateko ekintzak

[Red Rural Nacional](#) erakundearen publizitate-planari dagokionez, Euskadiko LGPak 2018 urtean ekarpen zehatz bat egin du, erakunde honek estatu mailan argitaratzen duen [Desarrollo Rural y Sostenible](#) aldizkarirako artikulua bat prestatuz, Euskadiko LGPren ezaugarri orokorreari buruzkoa:

OSO, UN PROGRAMA DE DESARROLLO RURAL CON ENFOQUE INTEGRAL PARA EUSKADI

Berrio Iñaki, María Ismael Ugarriza, directora de Desarrollo Rural y Urban y Política Agraria del Gobierno Vasco / Fotografías: OSOA

El Programa de Desarrollo Rural del País Vasco 2014-2020 aborda los desafíos ligados al sector agrario y al medio rural con el establecimiento de unas medidas de ayuda que propician un ecosistema óptimo para el emprendimiento y la mejora de la competitividad de un sector agroalimentario moderno y respetuoso con el medio ambiente.

Con su aprobación en mayo de 2015, arrancaba OSOA, el programa de desarrollo rural (PDR) de Euskadi para el periodo 2014-2020, dotado con 138 millones de euros, de los cuales 873 provienen del fondo europeo FEADER.

Con ese presupuesto, el Gobierno Vasco y las diputaciones forales de Araba, Bizkaia y Gipuzkoa, que comparten competencias en materia de agricultura y desarrollo rural y actúan conjuntamente en el marco del PDR de Euskadi, afrontan los retos actuales ligados al medio rural: relevo generacional, modernización de explotaciones agrarias mediante la innovación y la formación, sostenibilidad ambiental, posicionamiento del sector primario en la cadena de valor, apoyo a la industria agroalimentaria y forestal y emprendimiento y generación de empleo.

Para ello, se sentaron las bases del PDR con un proceso de participación abierto en el que, además de las instituciones públicas vascas se implicaron diversas asociaciones representativas de los sectores agrario, alimentario, forestal y rural, así como las redes y organismos públicos del ámbito agrario y rural de Euskadi. Fruto de este proceso participativo, complicado pero enriquecedor, se articuló un programa con 12 medidas y 29 sub-medidas de ayuda, con los objetivos principales de reforzar la competitividad del sector,

generar actividad económica y empleo y garantizar el desarrollo sostenible de las zonas rurales.

Todo ello con un enfoque integral que pretende construir un ecosistema que facilite el emprendimiento y la modernización del sector agroalimentario, forestal y de las zonas rurales. El PDR pone así especial atención en proyectos sinérgicos e integrales susceptibles de recibir apoyo a través de varias medidas del programa.

En ese sentido, cabe destacar **Gazteak** (ver recuadro), el programa para la incorporación de jóvenes que consiste en un sistema muy

territorios sostenibles

26

avanzado de tutorización integral de jóvenes que buscan asentarse en el sector, asesorándoles desde la fase inicial de elaboración del plan de empresa y durante todo el proceso de instalación, y orientándoles hacia las diferentes ayudas que ofrece el PDR más allá de la medida relativa a las start-up agrícolas, tales como la formación, las inversiones en explotaciones, la participación en esquemas de calidad o las actuaciones agroambientales.

De esta manera se consiguen proyectos muy sólidos que reciben ayudas desde varias medidas del programa, asegurando así la viabilidad de los mismos. Debido al éxito de **Gazteak**, recientemente se ha puesto en marcha **Geroa**, un programa de acompañamiento similar, pero dirigido a proyectos de emprendimiento en el medio rural.

Merece una mención especial la medida relativa a cooperación, novedosa en el periodo actual y que Euskadi ha incorporado a su PDR de manera ambiciosa y con el convencimiento de que la innovación y la cooperación son clave en el presente y en el futuro de la agricultura, la silvicultura y la industria alimentaria. Gracias a la apuesta del programa a favor de esta medida se financian proyectos de cooperación realmente interesantes y vanguardistas.

Con las convocatorias de ayudas lanzadas hasta el momento se ha llegado a comprometer el 77 por ciento del presupuesto total para el periodo 2014-2020, y se prevé que con las de 2018 se alcance el cien por cien. Este dato pone de manifiesto la altísima demanda y el espíritu emprendedor y pujante del sector en Euskadi. No en vano se estima que la cadena de valor de la alimentación representa un 10,5 por ciento del PIB.

En definitiva, mediante el programa OSOA, y junto con otras acciones financiadas con fondos propios, como el **Plan Estratégico de Gastronomía y Alimentación**, Euskadi persigue un sector primario moderno y con futuro, que asuma la responsabilidad de conservar el paisaje natural, que sea capaz de adaptarse a las nuevas realidades, que sepa relacionarse con la industria agroalimentaria y comercializar su producto con valor añadido y que pueda convivir con un entorno rural vivo, diverso y abierto a cualquier oportunidad.

En la página web de OSOA, creada exclusivamente para contenidos relacionados con el PDR, se accede a la información más relevante relacionada con el programa.

"MICROVINOS" CON GAZTEAK

La joven Ibañeta Compañon entró en el programa **Gazteak**, y con su concepto de "microvinos" relativo a vinos ecológicos se ha erigido en referente del emprendimiento en la Rioja Alavesa. Su proyecto ha recibido diversas ayudas desde el PDR: instalación, formación, inversión, promoción, producción ecológica...

Es una de las iniciativas enmarcadas en el programa **Gazteak**, considerado ejemplo de buena práctica en el ámbito del desarrollo rural, generando interés por parte de otras regiones y países.

TURTOLLO, PROYECTO DE COOPERACIÓN SOBRE ECONOMÍA CIRCULAR

Este proyecto, liderado por una explotación ovina en colaboración con un centro de investigación y una empresa consultora, consiste en trabajar la colza para obtener dos productos: por un lado una pasta que sirve de alimento para las ovejas, y por otro un aceite que se usa como combustible para el agroturismo que regenta la misma explotación.

Además, con la leche que se obtiene de las ovejas se elabora queso con denominación de origen. Este proyecto, debido a su carácter integral, ha sido considerado y premiado como modelo de economía circular.

territorios sostenibles

27

LGPri publizitatea emateko ekintzak

Hainbat **prentsa-ohar** argitaratu dira, LGPren baitan atera diren laguntza-deialdiei buruzkoak edota Jarraipen Batzordeko bilkurei buruzkoak.

EU | ES BILATU KONTAKTUA euskadi.eus

< Landaren eta Itsasertzaren Garapena eta Europar Politika

OSOA

Ekonomiaren Garapen eta Azpiegitura Saila

Zer da? Norentzat da? Neurriak eta deialdiak Albisteak Dokumentazioa Kontaktua

Erakunde publikoak eta sektorea Euskadi 2015-2020ko Landa Garapeneko Programaren Jarraipen Batzordearen urteko topaketan bildu dira

Agitalpen-data: 2018/12/12

LGPren kudeaketa agintaritzak hura neurri handi batean gauzatu dela nabarmendu du; izan ere, 2018 amaieran % 48 gauzatu da, Europako batez bestekoaren gainetik.

Erakunde ordezkariak eta sektorea Euskadi 2015-2020ko LGPren Jarraipen Batzordearen urteko laugarren topaketan bildu dira (**OSOA** Programa). Irma Basterra Landaren eta Itsasertzaren Garapena eta Europar Politiketako Zuzendaria aritu da ekitaldiko buru eta, aldi berean, arloko eragileak bertaratu dira, baita Europako Batzordeko eta Nekazaritza, Arrantza eta Elikadura Ministerioko ordezkariak eta beste hiru Foru Aldundietakoak ere, OSOA Programari lotutako askotariko gaien gainbegiratu orokor bat egiteko.

Basterrak zuzendariak, LGPko kudeaketa agintaritzaren ardura den aldetik, programaren 2018ko ekitaldiko aurrerapen berri eman du: 2017 amaieran % 24 gauzatzetik 2018 amaieran % 48ra pasa da. Gauzapean maila horrek Europako batez bestekotik gora jartzen du Euskadiko LGPa, baita estatu osoko lehen autonomia erkidegoen artean ere, Kantabria eta Errioxaren atzetik.

Gainera, nabarmendu duenez, handia da gaurdaino onartutako gastu maila; are, azpineurri jakin batzuetan, FEADER funtsen zuzkidura osora heldu dira eta, horrenbestez, azpineurri horiek kudeatu eta batera finantzatzen dituzten unitateek (batzuetan, Eusko jaurlaritza eta, bestetan, Foru Aldundiak) bere funtsen eskulibran argitaratu behar izan dituzte 2018ko laguntza deialdiak.

OSOA Programan, nekazaritza, elikadura eta basogintza arloko laguntza-neurri eta -azpineurri batzuk biltzen dira, baita landa-garapenerako ere. Horretarako, FEADER Europako funtsaren 87,1 M €-ko esleipen bat du 2015-2020 aldirako, eta estatuan Eusko jaurlaritzak eta Araba, Bizkaia eta Gipuzkoako Foru Aldundiek jarritako 49,4 M €-ko kontrakontu bat; ondorioz, programak 136,5 M €-ko zuzkidura du gutxira aldi osorako.

Aurrekontu horietatik orain arte gauzaturako % 48ak balio izan du, besteak beste, 150 gazte baino gehiago (horietatik % 40 emakumeak) nekazaritza arloan hasia errazteko, 4.000 pertsona baino gehiago arloko zuzendutako 200 trebakuntza ekintzaren bidez hesteko eta, nekazaritza-ustapenetan (% 25etan, emakumeen titulartasunekoak) eta nekazaritzako elikagaien 200 industria baino gehiagotara, 600 inbertsio-eragile bakoitzeko eta LEADER neurrien bidez landa-garapenerako ia 400 eragile bakoitzeko.

Bestealde, LGPko kudeaketa agintaritzak programaren kudeaketa eta programari lotutako askotariko alderdiak aztertzen ditu. Programa aldatzeko hurrengo prozesuari begira, aldiaketa proposamenen azalpena egin da, eta kudeaketa agintaritzak 2019ko urtarutik Europako Batzordearekin itzazpideak hasia aurrekusi du. Kasu honetan, proposamen gehienak neurrien eta azpineurrien arteko finantza-transferentziei buruzkoak dira. LGPren laugarren aldiaketa izango litzateke, 2015ean martxoan jarri zenetik.

2020 osteko NPE, Nekazaritza Politika Erkide berriari buruzko Europako Batzordearen proposamena eta Euskal Autonomia Erkidegoari nola eragin diezakeen aztertzen da.

Jarraipen Batzordea bukatutakoan, kudeaketa Agintaritzak Europar Batzordeko eta MAPAko ordezkariak LGP finantzaturako askotariko proiektuak bisitatzen lagundu ditu, tartean dela lankidetzako proiektu bat (Turtolio) eta mahaiztaintza eta ardagintzaren ekolipen eta eraldaketa proiektu bat (Astobiza).

Programari buruzko informazio guztia OSOA web orrian eskura daiteke.

Una vez acabado el Comité de seguimiento, la Autoridad de gestión ha acompañado a las representaciones de la Comisión Europea y del MAPA a visitar distintos proyectos financiados desde el PDR, entre ellos un proyecto de cooperación (**Turtolio**) y un proyecto de producción y transformación vitivinícola (**Astobiza**).

Toda la información sobre el programa se encuentra disponible en la página web **OSOA**.

LGPri publizitatea emateko ekintzak

Bestalde, LGPri buruzko aipamenak egiten dira alde batetik **“Sustrai” aldizkarian** (Euskadiko nekazal eta basoko sektoreei zuzendua), eta bestetik **“Sustrai” telebistako programan** (astero Eitb kateak ematen duena, “Nahieran” ere berrikusi daitezke atal guztiak).

Bi kasuetan sarritan aurkezten dira LGPak finantzatzen dituzten ekintza edota proiektuak.

Aldi berean, sektorean espezializatuak dauden beste aldizkariak ere ematen dute LGPren berri.

500.000 euro nekazaritzako eta basogintzako elkarteei laguntzeko

Nekazaritzako eta basogintzako ekoizleen elkarreak eta erakundeak sortzeko eta horien batasunak eta federazioak eratze-landa Garapeneko 2015-2020 Programaren barruan aurreikusten diren laguntzak 2018ko ekitaldirako iragartzeko Ekonomiararen Garapeneko eta Azpiegiturako sailburuak emandako Agindua onartu zuen Eusko Jaurlaritzak. Eusko Jaurlaritza lehen sektorean enpresen elkartegintza eta lankidetzak bultzatzeko egiten ari den politikaren esparruan ematen den beste urrats bat gehiago da.

2018rako aurreikusten diren laguntzak finantzatzeko, 500.000 euro arabiliko dira, eta horietatik 400.000 euro FEADERen kontura izango dira eta gainerakoa, beriz, Euskal Autonomia Erkidegoaren Aurrekontu Orokorraren kontura.

Laguntza horiek eskuratu ahal izango dituzte nekazaritza eta basogintzako sektoreetako ekoizleen elkarre edo erakundeek, eta horien batasunak edo federazioak, 2015etik aurrera eratu eta hala aitortuak izan badira eta eskakizun guztiak betetzen badituzte, esaterako hauek:

- Ezingo dira enpresa txiki eta ertainen kategoriori dagokionak baino tamaina handiagoak izan.
- Ekoizpenaren zati bat elkarteko kideen artean saltzea.
- 5 urterako enpresa plan bat edukitzea, salmenten eta fakturazioaren aurreikuspenekin.

Lehiaketa izango da laguntzak emateko prozedura. Laguntzetera bideratutako diru kopuruarekin aurkeztutako eskaera guztiak erantzuterik ez balego, barneko honen arabera puntuazioak altuena lortu duten eskaerak emango zaizkie laguntzak:

- Jada eratuta eta aitortuta dauden ekoizleen elkarreek edo elkarre horien batasunek egindako eskaerak, 20 puntu.
- 5 urterako negozio planean euren produktuen salmenta bolumena handitzea aurreikusten duten elkarreetan edo elkarre horien batasunek egindako eskaerak, 10 eta 6 puntu artean.

LGPri publizitatea emateko ekintzak

Proiektu nabarmenak:

LPGren baitan finantzatutako hainbat proiektuk interesa berezia pizten dute lurraldean bertan baina baita ere Euskaditik haratago.

Proiektu “esanguratsu” hauen difusioaren bitartez, nolabait LGPren eta FEADER funtsaren publizitatea egiten da.

Proyecto TURTOLIO

El Proyecto TURTOLIO, está desarrollado por el Grupo Operativo que trabaja en el uso integral de la semilla de colza, en un sistema de ovino lechero que elabora queso bajo la DOP Idiazabal.

Los Grupos Operativos forman parte de las AEI (Asociaciones Europeas para la Innovación), y son un instrumento, a través del cual, el FEADER, apoya la innovación y los objetivos de la AEI en el medio rural, siendo los actores principales en su implantación. Los crean las partes interesadas, como agricultores, investigadores, asesores y empresas del sector agroalimentario. Son entidades de actuación, que se constituyen en torno a temas de su interés para llevar a cabo proyectos destinados a ensayar y aplicar prácticas, procesos, productos y servicios tecnologías innovadoras y duran solo mientras dura el proyecto para el que obtuvieron la financiación.